

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod Deus abusiue dicitur substantia. H

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Cap. i. in
fine.

esse, quod est fortem esse, aut prudentem aut iustum, potest enim esse animus, & nullam istarum habere virtutum.

Tanta est Dei simplicitas, quod nulli predicamentorum subiicitur.

QVOD autē in natura diuina nulla sit accidentiū diuersitas, nullaq; penitus mutabilitas, sed perfecta simplicitas, ostendit Augustin. in quinto de Trinitate dicēs, Intelligamus Deum, quantum possumus, sine qualitate bonū, sine quantitate magnū, sine indigentia creatorē, sine situ præsentē, sine habitu omnia continentem, sine loco ubiq; totū, sine tempore sempiternū, sine vlla sui mutatione mutabilia facientem, nihilq; patientem, quisquis Deū ita cogitat, & si nondū potest omnino inuenire quid sit ipse, pie tamen caueat, quantum potest aliquid de illo sentire, quod nō sit. Ecce si subtiliter intendas, ex his atq; prædictis aperitur, illa prædicamenta artis dialecticæ Dei naturæ minime cōuenire, quæ nullis est subiecta accidentibus.

Quod Deus non proprie, siue abusue dicatur substantia.

Cap. 4. in
fine.

Cap. 5. eiusdem
canonici.

Ibidem paulo
inferius.

Ibidem paulo
inferius.

VNDE nec proprie dicitur substantia, vt Aug. ostendit in lib. vii de Trin. Sicut ab eo quod est esse appellatur essentia, ita ab eo quod est subsistere, substantiā dicimus: si tamen indignum est, vt Deus dicatur subsistere. Hoc enim de his rebus recte intelligitur, in quibus vt subiectis, sūt ea quæ in aliquo subiecto esse dicuntur: sicut in corpore color, aut forma. Corpus subsistit: & ideo substantia est. Res ergo mutabiles neque simplices, proprie dicuntur substantiæ. Deus autem si subsistit, vt substantia proprie dici possit, inest in eo aliquid tanquam in subiecto: & nō est simplex. Nefas est autē dicere vt subsistat Deus & subsit bonitati suæ: atq; illa bonitas non substantia sit, vel potius essentia, neque ipse Deus sit bonitas sua, sed in illo sit tanquam in subiecto. Vnde manifestum

festum est Deum abusive substantiã vocari. vt nomine vfitatiore intelligatur essentia, & vere ac pprie dicitur, ita vt fortasse solum Deũ dici oporteat essentiam. Est enim vere solus, quia incommutabilis est.

Quod non est aliquid in Deo quod non sit Deus.

HUIVS autem essentia simplicitas ac sinceritas tanta est, q̄ non est in ea aliud, quod non sit ipsa: sed idẽ est habens, & quod habetur. Vnde Hilari⁹ in septimo libro de Trinitate ait, Non excõpositis De⁹, qui vita est, subsistit: neque qui virtus est, ex infirmis continetur: neq; qui lux, ex obscuris coaptatur, neq; qui spiritus est, ex disparibus formalis est: totũ quod in eo est, vnum est. Idem in octauo libro de Trin. Non humano modo ex cõpositis De⁹ est, vt in eo aliud sit quod ab eo habetur, & aliud sit ipse qui habeat: sed totũ vna est natura scil. perfecta & infinita, & nõ ex disparibus cõstituta, sed viuens per totũ ipsa. De hoc eodem Boetius in primo libr. de Trinitate ait: Quocirca hoc verẽ vnũ est, In quo nullus numer⁹, nullum in eo aliud præter id quod in eo est: neq; enim subiectum fieri potest. Aug. quoque in libro de fide & symbolo dicit, in Dei substantia nõ est aliquid quod non sit substantia: quali aliud sit ibi substantia, aliud quod accidit substantiẽ. Sed quicquid intelligi potest, substantia est. Verũ hæc dici possũt facile, & credi: videri autẽ nisi puro corde omnino non possunt. Item Aug. in xv. lib. de Trin. Sic habetur in natura vnusquisq; trium, q̄ qui habet, sicut immutabilis simplexq; substantia. vnde Isidor. ait; Deus simplex dicitur, siue non amittendo quod habet, seu quod aliud nõ est ipse, & aliud quod in ipso est. Et cũ tantæ simplicitatis atq; sinceritatis sit natura diuina, est tamẽ in ea Trinitas personarum. Vnde Aug. in li. ii. de ciuitate Dei: Non ppter hoc natu-

*Paulo post
medium l. 7.*

*Non longe
à fine libri.*

Boetius c. 3.

*Cap. 9. circa
finem eius-
dem to. 3.*

*Cap. 4. circa
finem.*

*7. libro ety-
mologiarum*

Cap. 1.

*Cap. 10. in
prin. tom. 5.*